

До протоколу № 182
від 16 липня 2025 року

ВИСНОВОК

**до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань»
(реєстр. № 13334 від 30.05.2025)**

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука на своєму засіданні 16 липня 2025 року (протокол № 182) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» (реєстр. № 13334 від 30.05.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки визначений головним з опрацювання цього законопроекту.

У пояснювальній записці зазначено, що законопроект має на меті законодавчо врегулювати питання щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби та членів їхніх сімей, а також членів сімей загиблих (померлих) таких військовослужбовців.

Комітет розглянув законопроект у межах предмету відання, зокрема порушені ним питання, що стосуються:

1. забезпечення безперервності освіти військовозобов'язаних;
2. прав на продовження здобуття освіти після проходження військової служби тощо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ), розглянувши законопроект, висловило щодо нього наступні зауваження та пропозиції:

1. Є недоцільним збереження у законах положень щодо соціального захисту військовослужбовців строкової служби у випадках, коли йдеться про права, пов'язані з призовом на військову службу, і, навпаки. Тому ГНЕУ пропонує виключити посилання на «строкову військову службу» із ст. 83 Кодексу законів про працю України, ст. 24 Закону України «Про відпустку» і залишити її у ст. 10, ч. 3 ст. 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

2. Норми Законів України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» і «Про альтернативну (невійськову) службу» повинні бути приведені у відповідність до нинішніх суспільних відносин з метою надання можливості громадянам, релігійні переконання яких перешкоджають проходженню строкової військової служби, реалізувати гарантоване Конституцією України право на заміну виконання військового обов'язку альтернативною (невійськовою) службою.

Також ГНЕУ зазначає, що законопроект потребує техніко-юридичного доопрацювання.

Міністерство освіти і науки України повідомляє, що не має зауважень та пропозиції до тексту законопроекту.

Міністерство соціальної політики України повідомляє, що зауваження до законопроекту відсутні.

Національна академія правових наук України надала наступні пропозиції до законопроекту:

1. Доповнити Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» новим терміном «базова військова служба», визначивши її як форму військової служби, яку проходять громадяни України з метою набуття базових військових знань, навичок і вмінь.

2. Доповнити статтю 16-2 Закону України «Про відпустки» новою частиною такого змісту: «Військовослужбовцям, які брали безпосередню участь у бойових діях, виконанні бойових (спеціальних) завдань у районі ведення бойових дій, після завершення служби надається додаткова відпустка із збереженням заробітної плати тривалістю 14 календарних днів на рік, протягом трьох років з моменту звільнення з військової служби».

Пенсійний фонд України повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до проекту Закону.

Державний центр зайнятості підтримує ініціативи посилення соціального захисту військовослужбовців строкової військової служби та базової військової служби та пропонує привести у відповідність до зазначеного законопроекту норми Закону України «Про зайнятість населення», а саме: у пункті 4 частини першої статті 14, абзаці п'ятому частини четвертої статті 29, пункті 2 частини першої статті 30 та пункті 11 частини першої статті 45 після слів «строкової військової» доповнити словами «базової військової служби».

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки рекомендує в першому читанні прийняти законопроект за основу та доопрацювати його до другого читання з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи.

На засіданні підкомітету з питань вищої освіти 14 липня 2025 року було розглянуто у межах предмету відання Комітету з питань освіти, науки та інновацій проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» (реєстр. № 13334 від 30.05.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, надані до нього експертні висновки і прийнято рішення рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань

освіти, науки та інновацій за результатами його розгляду на засіданні Комітету ухвалити рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону за основу.

Заслухавши та обговоривши інформацію Заступника директора департаменту – начальника відділу соціальної політики Департаменту соціального забезпечення Міністерства оборони України Кучеренка С., Голови Комітету С. Бабака, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту військовослужбовців базової військової служби, членів їх сімей та інших питань» (реєстр. № 13334 від 30.05.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей Висновок, висновки Державного центру зайнятості та Національної академії правових наук до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, визначеному головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК